

Kadının Kurtuluşu

ICOR 1. Kadın Konferansı'na
Online Dergi

ICOR

INTERNATIONAL COORDINATION OF
REVOLUTIONARY PARTIES AND ORGANIZATIONS

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- 1** **Demokratik Halk Blođu (BDP) Kadınları, Peru**
Kadın Özgürlüğü
- 4** **Fas Marksist Leninist Proletarya Çizgisi (MMLPL)**
Fas'ta Kadınların Ezilmesi İlişkilerinin Genel Özellikleri
- 7** **Türkiye Komünist Partisi - Marksist Leninist (TKP-ML)**
Kadınlar Birlikte Güçlü
- 10** **Marksist Leninist Proleter Birlik (UPML), Fransa**
Kadın Sorunu ve Kadın Hareketi Konusundaki Görüşlerimiz
- 12** **Marksist Leninist Komünist Parti (MLKP), Türkiye-**
Kürdistan
Kadınların ezilmesinin kökeni ve çifte devrim ihtiyacı
- 15** **Almanya Marksist Leninist Parti (MLPD)**
1. ICOR Kadın Konferansı öncesi tartışmada MLPD'nin
tutumu

Kadın Özgürlüğü

Toplumsal değişim mücadelesinin bir parçası olarak kadınların kurtuluşu için, kadınların çifte sömürsünü ve kadınlara karşı ayrımcılığı protesto etmek üzere toplumda sesimizi yükseltiyoruz. Kapitalizm altında, bilim ve emek üretkenliğindeki muazzam ilerlemelere rağmen, toplumsal eşitsizlik artmaya devam ediyor.

Feminizm, kadınları hak sahibi bireyler olarak kabul eden siyasi, sosyal ve felsefi bir harekettir. Bu hareketin kökleri devrimci ve özgürlükçü mücadelelere, özellikle de 18. ve 19. yüzyıllarda Fransız Devrimi'nin özgürleştirici ideallerine dayanmaktadır. Bu dönemde kadınlar oy ve çalışma haklarının tanınması için mücadeleye başlamıştır.

Feminizm erkekleri dışlamaz, aksine onları da kapsar ve eşitsizlik ilişkilerini değiştirmeleri için onlara meydan okur; kadın ve erkeklere eşit fayda sağlayan, uyuma dayalı ve asla tahakküm ya da şiddet dayatmasına dayanmayan yeni bir sosyal, siyasi, ekonomik ve inanç düzeni önerir.

Latin Amerikalı kadınların kendilerini acilen özgürleştirmeleri gereken çok sayıda gerçeklik mevcuttur, ancak bunlardan bazılarını değinmek gerekir: Baskıcı bir unsur olarak adaletsizliğin sonucu olan yoksulluk; fiziksel ve cinsel şiddet; ırk, cinsiyet, toplumsal cinsiyet ve sınıf temelli dışlanma; günlük çifte sömürü (evde ve işyerinde); eğitimsizlik; kadın

bedeninin piyasada bir meta olarak kullanılması; kadınların siyasi ve dini liderlik pozisyonlarından dışlanması, bunlardan sadece birkaçıdır.

Kadınların günlük yaşamlarının sosyal, tarihi, kültürel ve dini bağlamına bağlı olduğundan farklı feminist akımlar vardır ve feminizm bu şekilde şekillenmiştir. Kuzey feminizmi (Avrupa ve Kuzey Amerika, ABD), Güney veya Üçüncü Dünya feminizmi, Asya feminizmi ve Afrika feminizmi vardır. Ancak ayrıca iki tarihsel feminist akım da bulunur: eşitlik feminizmi ve farklılık feminizmi.

Bizim durumumuzda Peru, biz kadınların en çok etkilendiği Üçüncü Dünya feminizmine aittir. Bir işçinin maaşı yeterli değildir ve kayıt dışı sektörde çalışıyorlarsa daha da kötüdür. Zorunluluktan ya da kendi kaderlerini yaratma dürtüsünden dolayı kadınların emek gücü ikinci sınıf metalar olarak işgücü piyasasına atılırlar. Ve her şeye rağmen, ev yaşamının ihtiyaçları azalmaz, aksine artar ve kadınlardan daha fazlasını talep eder. Yaptığı işte iki kat sömürülen ve boğucu bir ev yaşamına mahkum edilen kadınlar özgürleşme arzusunu taşıyor.

Bu arada, kapitalizmin gelişimi ilerlemeye ve aile ekonomisine nüfuz etmeye devam ediyor. İhtiyaçlarımızın her birini metalaştırıyor. Çocuk yetiştirme, eğitim, sağlık, eğlence vs. Neoliberalizm altında durum daha da

kötü. Kamusal eğitim, sağlık, su temini, elektrik, ulaşım ve iletişim hizmetlerini özelleştirerek devletin işini devrediyor. Konutu bir iş ve spekülasyon kaynağı haline getiriyor. Az sayıda ve düşük ücretli işler nedeniyle işyerinde yaşanan kriz ve aşırı masraflar nedeniyle bütçede yaşanan kriz, insanları hasta edecek ya da günlük yaşam için mücadele etmeye zorlayacak boyuttadır.

Bu durum karşısında liberal feminizm krizdedir. Toplumsal cinsiyet perspektifini benimseyen 1995'teki Birleşmiş Milletler Dördüncü Dünya Kadın Konferansı'ndan, bu perspektifin 2015'te 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi'nin 5. Maddesi'ne dahil edilmesine kadar liberal feminizm emperyalizmin yol gösterici ilkesi haline gelmiştir. Amacı, kadınların artan hoşnutsuzluğunu ve mücadelesini burjuva demokrasinin alanlarına kanalize etmektir. Sözde bu, kadın ve erkek arasında yasal eşitliği sağlamak için yeterli olacaktır. Ancak kapitalizmin mantığına göre, biz kadınların çifte sömürsü, özel bir biçimde baskı altına alınışımız ve toplumsal olarak uğradığımız ayrımcılık tüm dünyada yoğunlaşmaya devam etti. Ülkemizde de toplumsal cinsiyet yaklaşımı Fujimori'den Sagasti'ye kadar tüm neoliberal hükümetlerin kadın politikası haline geldi. Pedro Castillo hükümeti bile, neoliberalizm karşıtı kökenlerine rağmen, toplumsal cinsiyet yaklaşımını resmi politika olarak benimsemiştir. Liberal feminizmin küçük burjuva feminizminin, Flora Tristan gibi STK'ların ve aynı zamanda sendikal hareketin

alanlarına, neredeyse hiç direnç göstermeden girdiğine şüphe yoktur. 2012 yılında Peru Genel İşçi Konfederasyonu (CGTP) liderliği, toplumsal cinsiyet yaklaşımını uygulamak ve liderlik pozisyonlarında kadın kotası getirmek için tüzüğünde bir reform hazırladı.

Bununla birlikte, acı gerçek liberal feminizmin başarısızlığını ve krizini göstermektedir. Ve aslında olan şu ki, kadınların lehine olan yasalar ile acı gerçekler arasında, dünyalar çarpışıyor. Gerçekler, toplumsal cinsiyet yaklaşımının iddia ettiği gibi, kadın ve erkek arasındaki sosyal eşitsizliğin sadece kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklılıklara dayanan kültür ve fikirlerden kaynaklanmadığını göstermektedir. Liberal feminizme göre, kadınların çifte sömürsü ve toplumsal ayrımcılığının temeli kapitalist üretim tarzına dayanmamaktadır; bu nedenle liberal feminizm, kadınların kurtuluşunun işçi sınıfının sosyalizm mücadelesiyle özsel olarak bağlantılı olması gerektiğine karşı çıkmaktadır.

Küçük burjuva feminizmi kendini liberal feminizmin anti-komünist yönelimine tâbi kılmakta ya da adapte etmekte hiç zorlanmadı. O, daha ziyade, "güçlenmemizin" bir işareti olarak hükümette, parlamentoda veya diğer devlet kurumlarında yönetici pozisyonlara erişmekle ilgileniyor. Ya da kadınlar arasında "girişimcilik" üzerine her türlü seminer ve eğitimi gerçekleştirmek, popüler bir kapitalizm yanlısamasını yaymak ve böylece "kayıt dışılığın" üstesinden gelmekle. Elbette tüm bunlar emperyalizmin faillerinin mâli "yardımı" ile gerçekleşiyor.

Böylece, onlarca yıllık deneyimin ardından kadın hareketi kendisini bir yol ayrımında bulmaktadır. Liberal feminizme karşı tartışmanın kadın hareketinin stratejisi açısından belirleyici hale geldiği bir noktaya ulaşmış bulunuyoruz. Hedefler ve yön konusunda netlik olmadan çok az gerçek ilerleme kaydedilebilir. 2016'daki büyük #NiUnaMenos yürüyüşü, kamuoyunda farkındalık yaratmak ve biz kadınları ilerlemeye teşvik etmek açısından kesinlikle çok önemliydi. Ancak gerçekler bize bunun yeterli olmadığını gösteriyor. Daha ileri gidebilmek için hareketin aynı zamanda toplumu dönüştüren bir karaktere bürünmesi gerekmektedir.

Güçleri örgütlemek, mücadeleleri bir yumruk haline getirmek de gerekiyor. Sosyal mutfaklar, süt dağıtım komiteleri, kadın dernekleri; sendikacı kadınlar, özellikle tekstil ve tarım endüstrisinde, madenci eşleri ve grev komitelerinde ya da ronderalar ve köylü ya da etnik topluluklardaki kadınlar gibi kadın taban inisiyatiflerinin ve örgütlerinin ülkenin her yerinde çiçek açması gibi. Ayrıca kadınlar için farklı bir gelecek amacıyla kendi yöntemleriyle çaba harcayan entelektüeller ya da küçük iş kadınları gibi. Tüm bu dağınık girişimler sudaki damlalar gibidir. Birleşerek dönüştürücü bir akıntı haline gelmelidirler.

BDP'li Kadınlar olarak, toplumsal değişim için planları ve kararlılığı yenilemek üzere Ortak Mücadele Platformu, Eylem Günleri ve Yıllık Toplantılar ile birleşen Taban Kadın Örgütlerinin Koordinasyonunu teşvik

ediyoruz. Her dernek veya grup kendi özgünlüğünü ve ideolojisini koruyabilir, ancak en acil konularda nasıl anlaşabileceğimizi bilelim. Dayanışma atmosferi içinde başkalarıyla tartışırken birlikte yürümeyi ve mücadele etmeyi öğrenelim.

Devrimci ve örgütlü kadınlar, düşünce tarzını değiştirmek ve sistemin bizi ezdiği, cinsel obje haline getirdiği ve aşağıladığı toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ana nedeni olan ataerkiyi ortadan kaldırmak için gelecek nesillere bir miras bırakma sorumluluğuna sahiptir. Peru'da toplumsal cinsiyet sistemi kadın işçiler için büyük bir sorundur, birçok durumda annelik haklarına saygı gösterilmemektedir, asgari ücretin altında ücretlerle, 10 saatlik çalışma saatleriyle, onurlu bir emeklilik olmadan çalışmaktadırlar. Zaman, biz kadınlar için devrimci yoldaşlarımızla birlikte haklarımızı fethetmeye sokağa çıkma zamanıdır. Bu mücadele bir cinsiyet mücadelesi değil, ezilen bir sınıfın sınıf mücadelesi ve toplumun dönüşümü mücadelesinin bir parçası olarak biz kadınların mücadelesidir. Bu, sadece biz kadınları ilgilendirmez; ekmek ve gül mücadelesinde kadının da erkeğin de onurlu bir yeri ve sosyalizm perspektifiyle kadın kurtuluş bayrağı vardır.

12 Temmuz 2022, Lima-Peru

Katia Fernandez Anyaipoma - BDP Kadın Komisyonu

Cristhy Martel Ruiz - BDP Kadın Sekreteri

Fas'ta Kadınların Ezilmesi İlişkilerinin Genel Özellikleri

Kadınların doğrudan yaşamın üretimi ve yeniden üretimi sürecindeki merkezi konumuna rağmen, kadınları ezen baskı ilişkileri tarihsel olarak sınıfsal ve dini mülahazalara bağlı olmuş, böylece birbirini izleyen üretim biçimlerinin, köleliğin, feodalizmin, kapitalizmin ve emperyalizmin daha fazla ekonomik sömürü ve siyasi kontrol arzusuyla yoğunlaşan ataerkil tahakkümü sürekli kılmıştır. Bugün kadınlara yönelik baskı ilişkilerinin kökünün kazınması, kapitalizme ve emperyalizme karşı sınıf mücadelesinin en önemli hedefini oluşturuyor gibi görünüyor. Faslı kadınlar kronik baskıcı ilişkilerden muzdariptir. Eleştiri konusu olan ilişkilerin en önemli özellikleri şunlardır:

1 - Fas'ta kadınlara yönelik baskının kökenleri

Fas'ta kadınların ezilmesinin kökenleri, Kuzey Afrika'nın Arap-İslam istilası sürecine ve Orta Doğu'dan ithal edilen, ataerkil ilişkilerin hakimiyeti ve bu ilişkilerin dinen kutsallaştırılmasının bir sonucu olarak kadınların ezilmesiyle bilinen bir kültürel modelin dayatılmasına kadar uzanmaktadır. Kadınlara yönelik baskı ilişkilerinin ekonomik doğası göz önüne alındığında, köleci, feodal ve kapitalist üretim biçimlerinin birbirini izlemesine rağmen, erkeklerin zenginlik ve gücü tekellerinde tutmalarına ve sonraki kuşaklardan

erkeklerle aktarmalarına olanak tanıdıkları için bu ilişkiler yerleşikliğini korumuştur. Özellikle de günümüzde küresel emperyalist sistem, kapitalist sömürü ilişkilerinin sürekliliğini ve istikrarını garanti altına aldığı için bu ilişkiler sisteminin hayatta kalmasına ve devamlılığına bağımlı hale gelmiştir.

2 - Kadınların ezilmesine ilişkin ilişkiler tüm sınıfları kapsar

Kadınların ezilmesi ilişkileri sınıfsal sömürü ilişkileriyle sınırlı değildir, bu ilişkilerin farklı sınıflara nüfuz ettiğini görürüz. Kadınların ezilmesi, burjuva sınıfı arasında da mevcuttur; burada erkekler, burjuva kadını ezmek ve onun siyasi, ekonomik ve sosyal davranışlarının sınırlarını daraltarak erkeklerin mutlak kontrolü altında kalmasını sağlamak için yürürlükteki yasalarda yer alan ataerkil ilişkiler sistemini ve dini yabancılaşmayı istismar eder. Küçük burjuva çevreler de kadınların ezilmesinden muzdariptir, çünkü erkekler küçük burjuva kadınlar üzerindeki baskılarını bu baskıya izin veren ve koruyan yasalar aracılığıyla sürdürme yoluna gitmektedir. Dini ve ataerkil sistemin yarattığı yabancılaşma ve yürürlükteki yasalar, işçi sınıfı ve yoksul köylüler arasında kadınların ezilmesini şiddetlendirmektedir. Antropolojik çalışmalar, işçilerin ve yoksul köylülerin egemen sınıflar tarafından maruz bırakıldıkları sınıfsal

sömürünün şiddetini hafifletmek için kadınların ezilmesi sisteminde araçlar bulduklarını ortaya koymaktadır. Kadınların ezilmesindeki bu karmaşık ilişkiler ve bunların sınıfsal sömürü ilişkileri ve ataerkil ilişkilerin egemenliğiyle iç içe geçmesi göz önüne alındığında, kadınların ataerkil, kapitalist ve emperyalist sisteme karşı mücadelesi artık belirli bir kadın sınıfının meselesi olmaktan çıkıp tüm sınıflara nüfuz eden kitlesel bir kadın ayaklanmasını gerektirmektedir.

Bu ortak kadın mücadelesinin önemi, kapitalist emperyalizmin krizinin yoğunlaşması ve krizin maliyetinin her yerde kadın ve erkek işçilerin omuzlarına yıkılmasıyla artan zorluklarda ve bunun sonucunda işsizlik ve yoksulluğun artmasında, ücret kesintilerinden ve işten çıkarılmalardan ilk zarar görenlerin kadınlar olmasında ve kadınların aynı işler için hâlâ erkeklerden önemli ölçüde daha az ücret almasında ortaya çıkmaktadır.

3 - Faslı kadınlara yönelik baskı ilişkilerinin süreklileşme biçimleri

Yasal düzeyde ve insan hakları düzeyinde Fas, medeni ve siyasi haklar da dahil olmak üzere tüm alanlarda kadın-erkek eşitliğini sağlamaktan hâlâ uzaktır. Fas, CEDAW Sözleşmesi'ni imzalamasına rağmen, Sözleşme'nin özünü etkileyen beyanlarda bulunmaya devam etmiş ve evrensel insan hakları sistemine dahil olduğuna dair resmi beyanlarına tamamen ters düşecek şekilde, mevzuattaki kadınlara yönelik ayrımcı yasaları kaldırma uluslararası yükümlülüğünü hâlâ yerine getirmemiştir.

Kadınlar, özellikle Covid-19 salgınının yayılmasıyla birlikte artış gösteren, sanayi ve tarım sektörlerindeki şirketlerde çalışma koşullarındaki eşitlik ve annelik hakkına saygı eksikliği altında hâlâ ekonomik şiddete maruz kalmaktadırlar ve bu, bekar anneleri, göçmen, engelli, tecavüz mağduru, mahkum, mental hastalıklardan muzdarip ve insan ticareti mağduru kadınları şiddete ve kırılğan bir duruma maruz bırakmaktadır.

4 - Kadınların baskıya karşı mücadeleleri

Fas'ta kadınların mücadele biçimleri sınıfsal aidiyetlerine göre farklılaşmaktadır, zira çeşitli mücadeleler hâlâ herhangi bir bütünleşme tanımamaktadır, ancak baskı ilişkileri sonuçta ortak bir nitelik taşımaktadır. Fas'taki tüm kadınlar Orta Çağ'dan kalma çok eşlilik yasasından ve miras davalarında erkeklerin kadınlara tercih edilmesinden muzdariptir; dul kalan kadın yasal ve dini olarak ölen kocasının mirasının bedelini alma hakkına sahip değildir, böylece kocası öldükten sonra doğrudan yoksullaşır, aynı şey babanın ölümünden sonra oğlun aldığı mirasın sadece yarısını hak eden kız çocuğu için de geçerlidir.

Fas'taki kadınların mücadelelerinin, özellikle fiziksel, psikolojik, ekonomik ve sosyal tüm biçimleriyle şiddete karşı mücadele olmak üzere pek çok cephesi vardır. Faslı kadınlar aynı zamanda yüksek fiyatlara karşı, su hakkı için, mirasta eşitlik için ve erkeklerin kadınlar gözardı edilerek tazminatlarının karşılandığı aile topraklarının gasp edilmesine karşı

mücadelenin ön saflarında yer almaktadır.

5 - Faslı kadınların acil talepleri

Fas kadın hareketinin en önemli acil talepleri, öncelik sırasına göre aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

- Aile kanununun, çocuklar üzerinde yasal temsil, miras ve gayrimüslim biriyle evlenme hakkı konularında eşitliğin yanı sıra çok eşliliğin tamamen kaldırılması ve küçük yaşta evliliklerin kaldırılması da dahil olmak üzere aile içinde iki cinsiyet arasında tam eşitliği garanti edecek şekilde kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesi;
- Kadınlar için ceza adaletinin sağlanması amacıyla ceza hukuku ve ceza usulünde köklü reformlar yapılması;
- İnsan haklarına yapılan evrensel atıfları marjinalleştirdiği ve rolünü

tavsiye niteliğinde görüş bildirmekle sınırlandırdığı için Eşitlik ve Her Türü Ayrımcılıkla Mücadele Komisyonu'nu kuran yasanın değiştirilmesi;

- Kadınları şiddetten koruyan uluslararası kanun standartlarıyla uyumlu olmadığı ve kadınlara yönelik yüksek şiddet oranı göz önünde bulundurulduğunda cezasızlığa son verilmesi gerektiği için 13-103 sayılı Kanunun değiştirilmesi;

- Kadının tıbbi bakım altında kendi isteğiyle

gebeliğini sonlandırma, kendi bedeni üzerinde kontrole sahip olma, gebelik ve doğum için istek ve hazırlık yapma hakkına saygı duyulması;

- Ev işçilerinin korunmasına ilişkin yasanın gerekliliklerinin reddedilmesi (yaş, ücretler, çalışma saatleri, sosyal koruma, denetim...)

Kadınlar Birlikte Güçlü

Emperyalist kapitalist sistemin ekonomik krizinin etkilerinin dünya çapında derinleştiği, pandemiyle birlikte ezen-ezilen çelişkinin daha da belirginleştiği bir dönemden geçmekteyiz. Sistem, ezilen halkların olası büyük ayağa kalkışlarına karşı hızlı bir şekilde önlemler almaya çalışırken diğer yandan da krizin faturasını halka kesmek için çaba sarf ediyor.

Bu tablonun en karanlık köşesinde ise kadınların olduğu bir gerçekliktir. Diğer yandan ağır şiddet ve yoksulluk koşulları, mücadele ateşini fitilleyen öfkenin de birikmesini sağladı. Bu öfkenin sokaklara taşan boyutunda kadınların direnişinin önemli bir yerinin olduğu ise muhakkaktır.

Zira pandemi ile artan yoksulluğun, egemenlerin yeni dönem çıkarlarına göre değiştirilmeye çalışılan çalışma koşulları ile derinleşen güvencesizliğin ilk hedefinde kadınların olması, pandemi karşısında yaşlı-çocuk-engelli ev halkının bakım yükünün kadınların omuzlarına bırakılması, tırmanan erkek-devlet şiddeti vb. ülkeden ülkeye yayılan, sınırları aşan bir kadın isyanını da ortaya çıkardı.

Bu isyanın aldığı biçim her ülkede farklılık gösterse de genel niteliklerini, yani taleplerini, kullanılan yöntemleri, eylemlerin biçimini vs. bütünlüklü bir şekilde değerlendirmek gerekir.

Dünya çapındaki kadın isyanının en temel özelliklerinden biri farklı ülkelerde, farklı taleplerle, farklı şekillerde sokağa çıkan kadınların giderek birbirine yakınlaşması, birbirinden öğrenmesi, karşılıklı destek ve dayanışmayı örmesidir. Yani kadın mücadelesi bu şekilde deyim yerindeyse “küresel” bir hal almakta, kadınların birbirinden güç ve örnek almasının önünü açmaktadır. Hareketin en güçlü yanı budur.

Örneğin İsviçre’de ya da İzlanda’daki “eşit işe eşit ücret” talepli kadın grevi, tüm dünyada destek-dayanışma bulup birçok ülkede örgütlenebiliyor; Şili’de kadınların Las Tesis dansı tüm dünyada kadınların ortak ezgisi olabiliyor; Rojava’da kadınların DAİŞ çetelerine karşı verilen savaşın ön saflarında yer alması, onlarca ülkede Rojava’yı savunma komitelerinin-platformlarının kurulmasına öncülük edebiliyor; on binlerce kadın, dünyanın onlarca ülkesinde Kobanê’nin kurtuluş gününde Arin Mirkan resimleriyle sokaklara akabiliyor vb. Kadınların, bu sınırları aşan dayanışması birbirini besliyor ve birlikte daha güçlü bir mücadele hattı çıkartıyor ortaya.

Her bir ülkedeki kadın isyanlarının ortak bir diğer yönü de, mevcut durumda kadınların en yakıcı, en yaşamsal sorunlarına odaklanması, o ülkedeki hemen hemen tüm kadınlara dokunmasıdır. Örneğin Mısır’da kadınların “ekmek isyanı” Mısırlı

kadınların ayrıcalıklı bir kesimi dışında tümünü kapsamakta, doğrudan yaşamlarına dokunmaktaydı.

Diğer yandan, bu isyanın en önemli özelliklerinden biri de gündem yapılan soruna dair tüm kadınların bir parçası olabileceği şekilde örgütlenmesidir. Ülkemiz özgülünde bunun en somut örneği İstanbul Sözleşmesi'nin iptaline karşı uzun soluklu mücadelede yaşanmıştır. Evinde sosyal medyadan yaptığı paylaşımdan sokağa kadar kadınların önemli bir kesimini bu sürecin bir parçası haline getirebilmiştir.

Bu hareketin diğer bir özelliği de kadınların birleşik mücadelesinin, katılan kesimlerin farklılıklarına değil, **ortaklığına** yapılan vurguyla başarılı olmasıdır. Kadın ve LGBTİ+ düşmanı, zorba patriyarkal sisteme karşı kadınların birlikte güçlü olma gerçekliği slogan olmaktan çıkartılıp somutluk kazanmıştır bu kadın isyanında.

Hareketin en güçsüz yanı ise, kuşkusuz devrimci ve komünist kadınların bu hareketlerin içinde hem nitel hem de nicel olarak sınırlı kalmasıdır. Bu da hareketin niteliğine doğrudan etkide bulunmaktadır. Tüm farklılıklara rağmen milyonlarca kadını ortak sorunlar etrafında birleştirebilmek her ne kadar çok önemli olsa da, kadınların nihai kurtuluşunu hedeflemiyor olması ve bu konuda ortak bir anlayışının olmaması hareketin ivmesinin farklı süreçlerde düşmesinin, hatta parçalanmasının nedeni olabilir.

Bu kadın isyanı, yaygınlığı ve elde edilen somut kazanımlar açısından, devrimci ve komünist kadınlar tarafından hem içinde yer alarak hem de ona önderlik etme iddiasını **pratikte** kazanarak ele alınmalıdır. Sadece devrimci ve komünist kadınlar değil, aynı zamanda sınıf mücadelesi veren tüm örgütlenmeler kadınların bu hareketini gözlemlemeli, eleştirel bir şekilde değerlendirmeli ve bu hareketten öğreneceği noktalara yoğunlaşmalıdır.

Devrimci ve komünist kadın hareketi, önemli oranda kendi dışında gerçekleşen bu isyanı, sadece önderliklerinde feminist hareketler var diye küçümsememeli, dışında kalmamalıdır. Meşru demokratik talepleri olan ve milyonlarca ezilen kadını harekete geçiren bir hareketi toptancı bir şekilde yok saymak komünizm mücadelesiyle bağdaştırılamaz. Diğer yandan dışarıdan müdahalelerle bu hareketin önderliği kazanılamaz. Bizzat pratik sürecin içinde nicel ve nitel katılımı hareketin, ezilenlerin nihai kurtuluşunun yolu gösterilebilir. Mevcut kadın hareketini radikallikten militanlığa yönlendirebilir.

Bunu ve daha fazlasını yapabilmek için komünist kadın hareketi, öncelikle tüm ülkelerdeki güçlerini birleştirmenin yolunu bulmalıdır. Şili'den Arjantin'e, Mısır'dan Sri Lanka'ya, Kürdistan'a, Türkiye'ye ve diğer yerlere kadar komünist ve militan bir kadın hareketinin yaratılması devrim mücadelesinin en önemli dayanaklarından biri olacaktır. Kendisi birleşemeyen bir komünist kadın hareketi, dışındaki hareketle

güçlü bir şekilde ilişkilenebilir, kadın kitlelerine güven veremez. Bunu yapabilmek için dar grupçu çıkarlarımızı değil, ezilen emekçi kadınların kurtuluşunu esas alarak komünist ve devrimci kadınların birlikte-ortak mücadelesini ön plana çıkarabilmek zorundayız. Farklılıklarımızı tartıştığımız ancak ortak noktalarımız üzerinden yaratacağımız birliktelikler sağlam temellere oturacaktır.

Kadınların özgürlük mücadelesini, emperyalist-kapitalist sisteme, sömürüye, faşizme, haksız savaşlara karşı işçi sınıfı ve ezilen halkların kurtuluş mücadelesinin ayrılmaz bir parçası haline getirmek ve militan bir kadın hareketi yaratmak için devrimci ve komünist kadınların birlikte çaba harcaması ve ortak bir duruş sergilemesi şarttır.

Tunus'ta gerçekleştirilecek olan Dünya Kadın Konferansı'nın temel gündemleri dışında, komünizm iddiasındaki kadın örgütlenmeleriyle ilişkilenebilir, bu hareketlerle ilk adım olarak ortak bir ağ oluşturmak değerli bir kazanım olacaktır. Böyle bir birlikteliğin adımlarını atmak dahi başlı başına bir başarı olarak kabul edilmelidir.

Elbette ajitasyon ve propaganda özgürlüğü temel kıstasıyla hareket ederek ICOR üyesi kadın örgütlerinin ortak hareketi, diğer kadın örgütleri ve kadınlar üzerinde etkili olacaktır. Bu nedenle, Dünya Kadın Konferansı gibi geniş örgütlenmelerin öncesinde görüş alışverişi yapmak, bu tür konferanslara katılımımızı nitel olarak geliştirecektir.

Uluslararası çapta yapılan geniş konferans-forum vb. örgütlenmelerin handikaplarından en önemlisi, somut kararlarla ileri doğru adım atılmasındaki zorluklardır. Bu nedenle ICOR üyesi kadın örgütleri olarak Dünya Kadın Konferansı'na, sonrasında da ortak bir duruş sergilemek üzere pratiğe dönük, militan bir kadın hareketi yaratma amacına uygun, somut önerilerle gitmeliyiz. Gerçekleştireceğimiz ICOR Kadın Konferansı'nda en önemli gündemlerimizden biri bu olmalıdır.

Kurtuluşumuz komünizmde!

**Kadın olmadan devrim olmaz,
devrim olmadan kadın
kurtulamaz!**

Temmuz 2022

TKP-ML

Kadın Sorunu ve Kadın Hareketi Konusundaki Görüşlerimiz

Önsöz: 3. Dünya Kadın Konferansı öncesinde ICOR örgütlerinden kadınlar için bir konferans düzenlemek ve örgütlerin bu konudaki pozisyonlarını ve görüşlerini almak ICOR içinde işbirliği ve birleşme için çok iyi bir yöntemdir.

UPML 2018 taslak programında şöyle yazmaktadır: *“Sosyalizm mücadelesinde, kadın kitlelerinin özel sömürü ve baskı sistemini dikkate alan, gerçek kurtuluşları için ve ayrımcılığa karşı özel bir kadın kurtuluş mücadelesine ihtiyaç vardır. Proleter kadınlar, sosyalizm mücadelesinde tüm kadınların öncü rolüne sahip olmak için çaba göstermelidir. Mücadeleci kadın hareketinin kurtuluşları için işçi hareketiyle ve işçi hareketinin mücadeleci kadın hareketiyle bağlantı kurmasında karşılıklı çıkarları vardır.”* (s.27) ve kadın-erkek eşitliği için bir dizi talep geliştirdik.

Program taslağı yazıldığından beri bu konuya derinlemesine girmedik ve paragrafın *“kadın kitlelerinin özel bir sömürü ve baskı sistemi”* hakkında oldukça genel kaldığı dikkat çekmektedir.

Sorularınıza yanıtlar:

1. Dünyada kadın hareketi ne durumda?

Kadın hareketini küresel çapta analiz eden bir değerlendirmeye sahip olduğumuzu iddia etmiyoruz, ancak şu unsurları tespit edebiliriz: Tüm kıtalardaki çeşitli büyük kadın mücadeleleri, kadınlara yönelik özel baskı ve sömürü sistemlerine ilişkin gelişen bir farkındalık göstermektedir: taciz, tecavüz, kadın cinayetleri ve devlet aygıtlarının suç ortaklığına karşı mücadeleler; “Me Too” hareketi; kürtaj ve doğum kontrolü hakkı için mücadeleler; özel baskıların olduğu ülkelerde (Afganistan vb.) kadın hakları için mücadeleler. Uluslararası dayanışma ve enternasyonalizm geliştikçe kadın hareketinden duyulan gurur da arttı. Giderek daha fazla ülkede 8 Mart'ta yapılan "kadın grevleri" kadınlara özel sömürü biçimlerini teşhir etti. Anti-kapitalizm geliyor ("kapitalizme ve ataerkiye karşı" sloganı) ve kadınlar tüm sosyal, ekoloji, barış mücadelelerine vs. katılıyor.

Mevcut mücadeleci kadın hareketi bu siyasi sınırlara sahip çünkü toplumsal projeler neredeyse hiç tartışılmıyor ve sosyalizm, hareket içinde zayıf kalan devrimci örgütlerin ötesine neredeyse hiç geçmiyor. Bu reformizmin gücünden değil, anti-komünizm ve krizde olsalar bile neo-liberalizmin hakimiyetinden kaynaklanmaktadır! Kapitalizme karşı mücadele bazıları tarafından kadın-erkek eşitliğinin bir koşulu olarak görülmektedir. Ancak

kapitalizm ile yapısal bir sorun olarak kadınların özel olarak ezilmesi ve sömürülmesi arasındaki bağlantı net değildir. Bu, - eğer mümkünse - konferansın tartışması için çok ilginç bir nokta olurdu.

Reformizmin/oportünizmin bir biçimi olarak, ataerkiyi ve genel olarak erkekleri düşman olarak ilan eden küçük burjuva feminizmi de mevcut.

Kadına yönelik şiddetin çeşitli biçimlerine karşı verilen mücadeleler en çok genç kadınları harekete geçiriyor - bu yeni bir şey! Ancak farklı biçimlere karşı verilen mücadeleler münferit kalıyor ve çok da örgütlü değil. Bunlar, kendiliğinden gelişmekte ve bir zafer ya da başarısızlıktan sonra dağılmaktadırlar.

Kadın hareketinin örgütlenme eksikliği bir tür anti-otoriterlikten ve otonom akımların etkisinden kaynaklanmaktadır. Adanmışlık sınırlı kalmaktadır ve uzun vadeli pratik ya da teorik çalışma zor ve hatta yok düzeyindedir.

Eğer kadınlar örgütlü ise, bunlar genellikle çeşitli örgütlere yakın aktivistlerdir (NPA - Bread and Roses, PCOF - Egalité, SKB, Femmes solidaires - PCF). Aktivistler oldukça adanmış ve birikimliler, ancak bu hareketi dağıtıcı bir etki yapıyor ve çıtayı çok yükseğe koyuyor; çıta harekete katılmak için çok yüksek, örneğin zaten sosyalizm için mücadele içinde olmak gibi. Kadın kitleleri arasındaki çalışmalar bazen gelişse de genel olarak çok azdır. Bu çalışmalar bazen yerel düzeyde, binaları kullanılan belediyelerin himayesinde

ve bazen de çok sınırlı bir sosyal içerikle gerçekleştirilmektedir.

2. Bu bağlamda devrimci kadınların görevleri nelerdir?

Açıklanan durumun görevlerimiz açısından sonuçları şunlardır:

- Sağcı saldırılar, siyasetin faşistleşmesi ve sistemin krizi göz önüne alındığında, "**kendinizi örgütleyin**" mesajını daha yüksek bir seviyede vermek;

- Mücadeleci kadın hareketinin devrimci kadınların katılımına açılması için mücadele etmek ve küçük burjuva oportünist feminizmin tutumlarına ve idealizmin diğer tüm biçimlerine karşı **kadınların kurtuluşu için kapitalizmin devrimci eleştirisini geliştirmek**;

- Çeşitli küçük burjuva anti-komünist eğilimlere karşı **sosyalizmi** ve onun kadınların özgürleşmesine katkısını, hem olumlu hem de olumsuz deneyimleri **propaganda** etmek;

- Önemli olan, kadınların kazanılması gereken **devrimci örgütleri güçlendirmek ve birleştirmektir**. ICOR'da da hepimiz aynı pozisyonlara sahip değiliz. Bazı yoldaşlar Tunus'taki konferansa hazırlık için Paris'teki ulusal konferansta bir kadın devriminden bahsettiklerinde aynı fikirde olamıyoruz. Bu, ICOR'un temel gücü kadın ve erkek uluslararası sanayi proletaryası olan sosyalist devrim için mücadele eden temel tutumuyla çalışmaktadır.

3. Dünya Kadın Konferansı'nda devrimcilerin görevleri nelerdir?

Dünya Kadın Konferansı'nın Avrupa ayağında Tunus'taki konferansın emperyalist savaşa karşı bir manifesto olması gerektiği söylenmişti. Devrimci kadınlar için emperyalist sistemin çoklu krizlerine sosyalizm ile toplumsal bir alternatif olarak karşı çıkmak ve ICOR ve ICOR Dostları içinde örgütlenmek gereklidir. Bu anlamda konferans öncesi, sırası ve sonrasında çalışmaya ihtiyaç vardır.

ICOR ve örgütleri bir propaganda standı ve kadın sorunu üzerine

MLKP, Türkiye/Kürdistan

yazılarla (Ekim devrimi seminerindeki katkılar, Clara Zetkin...) hazır bulunmalıdır. Konferans için şu ana kadar bir "devrimci kadınlar" atölyesi duyurulmamıştır.

Belki başka fikirler de vardır.

Yoldaşlar,
worldwomensconference.org web sitesindeki bilgilere ve Katmandu'daki konferans hakkında güzel bir videoya ulaşabilirler.

15 Temmuz 2022

Kadınların ezilmesinin kökeni ve çifte devrim ihtiyacı

Arjantin sokaklarında binlerce kadının bedenleriyle ilgili kendi kararlarını verme hakkı için mücadelesi. Meksikalı kadınların kadın cinayetlerinin acımasız günlük rutinine karşı militan direnişi. Sudan'da ve İran'da toplumsal mücadelelerde en önde yer alan kadınların diktatörlüklere, kadının baskı altına alınışına karşı cesur ve kararlı duruşları. Afganistan'da Taliban zulmüne karşı öncü kadın direnişleri. Türkiye'de kadınların polis barikatlarını aşarak yıllardır yasaklı olan Tak-sim Meydanı'nı zorlamaları. Dünya'da kadınların en ileri kazanımlarından olan YPJ birliklerinin Türk faşizminin işgal saldırılarına karşı Rojava'daki devrimi can bedeli savunması. Yıllardır Latin Amerika, Polonya ve ABD'den İspanya'ya ve diğer ülkelere uzanan kadın grevi hareketi...

Burada söylenenden çok daha fazlası olan bu tabloya bakınca uluslararası kadın hareketi-nin büyük bir devrimci potansiyel barındıran yeni bir yükseliş sürecinde olduğu görülüyor. Korona salgını hareketin yükselişini geçici olarak duraksatsa da, son yıllarda birçok kitlesel kadın eyleminin, sadece aynı ülke ve dil sınırlarında değil, okyanus sınırlarını da aşan bir ölçekte dalgalar halinde yayılmasına, birbirlerini tetikleyip güçlendirmesine şahit olduk.

Günümüzün kadın hareketlerinin gündemleri arasında eşit işe eşit ücret, ataerkil şiddete karşı mücadele ve başta ücretsiz, güvenli ve yasal kürtaj hakkı olmak üzere kadının kendi bedeniyle ilgili karar verme hakkı için mücadeleleri yer almaktadır. Fakat hareket bununla da sınırlı kalmayıp sınıfsal karakteri giderek belirginleşen bir hal almaktadır.

Özellikle ekonomik kriz bataklığında bulunan ülkelerde cinsel taleplerin yanı sıra kadın yoksullaşması, yaşam koşullarının iyileştirilmesi ve sosyal hakların korunması çerçevesinde mücadeleler de öne çıkıyor. Devrimci güçler için muazzam olanaklar barındıran ve kendi durumlarına meydan okuyan bu süreçten yapıcı sonuçlar çıkarmak için bazı sorular sormalıyız.

Kadınları hangi program etrafında birleştirmeliyiz?

Kadınların günümüzün ataerkil kapitalist dünyasında yaşadığı sınıfsal sömürü ile cinsel sömürü aynı maddi zemin üzerinde, özel mülkiyet zemininde gerçekleşiyor. Bu nedenle bu iki sömürün özel mülkiyetin varlığı karşısında kaderi ortaktır. İlk sınıf tahakkümü olarak ortaya çıkan erkek egemenliği cinsiyete dayalı işbölümü, tek eşlilik, erkeğin miras hakkı, vb. ile varlığını sınıflı toplumlarda değişik biçimlerde sürdürmüş ve son olarak kapitalizmin tüm iktisadi, siyasi ve toplumsal kurumsal yapısıyla iç içe geçmiş, kaynaşmıştır. Kapitalizmin ekonomik, siyasi, askeri kurumları, aileden orduya, okuldan fabrikaya, aynı zamanda erkek egemenliğinin de kurumları, kendini sürdürmesinin temel dayanaklarıdır. Ancak kapitalizm ile ataerki arasındaki birlik çelişkili bir birliktir, bu iki sömürü biçimi sonsuz bir uyum içerisinde değildir. Çelişkinin kaynağında kapitalizmin temel çelişkisi, üretimin toplumsal karakteri ile mülk edinmenin özel karakteri arasındaki ilişki durur. Üretimin toplumsallaşması kaçınılmaz olarak

kadının toplumsal yaşama katılımına (üretici, tüketici ve meta olarak) itilim kazandırırken, mülkiyetin özel karakteri onu kaçınılmaz olarak toplumsal yaşamın dışına, ev içi sınırlara doğru çeker. Bu çelişki, erkek egemenliğinin toplumsal yaşama yansımalarında inişli çıkışlı bir çarpışmaya neden olur, ancak çelişkinin tarihsel olarak artma eğiliminde oluşu kadın özgürlük mücadelesine de itilim kazandırır.

Çelişki, sadece toplumsal sömürü biçimlerinin ilişkisinde sınırlı kalmaz, sömürüyü ortadan kaldıracak öznelerde de karşılığını bulur. Kapitalizmin gelişimiyle birlikte kolektif bir kimlik kazanan kadınların, özgürlük mücadelesi çağı başlamış ve değişik sınıflardan kadınlar öncü mücadeleleriyle temel yurttaşlık haklarından cinsel haklara kadar önemli kazanımlar elde etmişlerdir. Ancak kazanılmış bu reform mücadeleleri bir sınır içinde kalmıştır. Zira kadın, cins olarak ne özel mülkiyetin ne de ataerkinin mezar kazıcısıdır, çünkü proletarya dışındaki kadınlar özel mülkiyetle değişik biçimlerde bağlanarak, cinsinin temel çıkarlarına yabancılaşır. Diğer yandan erkek proleterlerin de cinsiyetçi sömürünün sürdürülmesinde çıkarı vardır ve bu doğrultuda düzen içine eğilim gösterebilir. Bu çelişkili durum, sınıfımız içinde de kadın özgürlüğü için özgün mücadele ve örgütlenmeleri gerektirir.

Ancak proleteryanın cins bakımından bu iç saflaşması onun sınıfsal duruşunu bölerek zayıflatmaz. Aksine kadın ve erkek proleteryası arasındaki

cinsel özgürlük çatışması proletaryanın devrimci rolünü oynamasını güçlendirir, kadın proleterler cins bilinci edindiği o-randa, özel mülkiyet karşısında da daha yıkıcı bir toplumsal kuvvete dönüşür. Cins içindeki sınıf farklılaşması ve sınıf içindeki cins farklılaşmasının özgün biçimi proleter kadının, hem proleteryanın bir parçası olarak, bizzat kendi sınıfsal kurtuluşunun mücadelesi içeri-sinde ve onun temsilcisi olarak toplumsal devrimde yer almasına; ama hem de cins olarak, kadın devriminde proleter erkekle mütef-ik olmasına yol açar.

Özetle; özel mülkiyete dayalı cinsel ve sınıfsal sömürü ve baskıyı ortadan kaldıracak olan temel yıkıcı kuvvet ve kurucu özne proletarya-dır. Proleteryanın parçası olan kadınlar ise art-tık cins ve sınıf olarak bir yedek kuvvet olma-nın ötesinde temel bir kuvvete dönüşmüştür. Erkek egemenliğine karşı kadın özgürlük mücadelesi ile sermaye egemenliğine karşı prole-ter kurtuluş mücadelesinin iç içe geçtiği ger-çeği ışığında, komünistlerin kadın devrimi programı*, yani kadın özgürlük programı, ka-dının kurtuluşuna giden yegane yolu gösterir. Her toplumsal devrimin başarısının teminatı olarak ve onunla iç içe gerçekleşen kadın dev-rimi için bu nedenle daha bugünden gerekli örgütlenme ve hareket tarzını geliştirme gö-reviyle karşı karşıyayız.

Yükselen kadın hareketleri bu anlamda kadın kurtuluşunun maddi gücünü oluşturur. Dün-yada kadın hareketleri içinde sınıfsal talepler

artar ve söylemde kapitalizm daha fazla hedef alınırken, devrimci kadın örgütlerinin etkisi ise görece zayıf kalmayı sürdürüyor. Bu, kadın hareketlerinin kendiliğindenci ve politik ola-rak muhalif pozisyonda kalması durumunu güçlendiriyor. Bunun değişik tarihsel ve gün-cel sebepleri bulunmaktadır. Örneğin, dünya çapında komünist hareketin gerilemesi ve buna eşlik eden feminizm(ler)in etkisinin artması (evrimci kadın kurtuluş programları). Elbette feminist kuvvetler** değişik düzeyler-de politik müttefiklerimizdir ve devrimciler o-larak politik mücadelede kuvvetleri birleştiren bir rol oynamalıyız. Ancak sorunun gerçek kökenine varmayan ufuklar ve cinsel sö-mürüyü soyutlayan anlayışların kadınlara sınırsız bir özgürlük getiremeyeceği açık. Dolayısıyla kadınları kendi devrim programına kazanma yolunda ilerlemeliyiz.

** Kadın özgürlük mücadelesi genel cinsel özgürlük mücadelesinin yolunu da açtı ve bu yolda günümü-zün feminist hareketi içerisinde geniş bir yer tutan kuir feminizm de gelişti. Kadınların önemli müttefiki olan lgbti+ hareketinin büyük bir kısmı kuir feminizmin dinamik politik kuvvetine dönüştü ve erkek egemen cins anlayışlarını önemli derece-de sorguladı, toplumsal cinsiyet sorununa yeni u-fuklar açtı; ancak postmodern bir feminist akım olarak kuir feminizm maddi devrim fikrinden ve toplumsal dönüşüm programından yoksundur.

Hareketi sosyalizm mücadelesine kazanmaya yö-nelirken, lgbti+ mücadelesini kadın özgürlük müca-delesinin bir alt alanı olarak görmüyoruz, kadın öz-gürlük mücadelesinin ve lgbti+ mücadelesinin cin-siyetçi topluma karşı mücadele ortaklığında birbi-rini besleyen tarzda ve politik müttefikler olarak iki ayrı kanaldan gelişmesine çaba harcıyoruz.

* MLKP Programı, www.mlkp-info.org

Önümüze hangi görevleri koymalıyız?

Kadınları cinsel ve sınıfsal baskıdan kurtaracak olan devrim programını gerçekleştirmek için kadın hareketlerinin mevcut söyleminden daha ileri ve kuvvetli sözler söylemeliyiz, sözlerimize uygun bir pratik geliştirmeli, politik hedefler koymalıyız. Ancak bu zemin üzerinde devrimci kadın örgütleri, güçlü iddialara sarılarak eskisiyle yetinmeyecek bir hareket tarzıyla kuvvet biriktirebilirler. Kadın hareketine iradi müdahalelerimiz için nesnel zemin var. Devrimciler olarak içinde kendi sınırlarımızı aşmamız ve odak olmamız için kadın hareketlerinin önünü açmalı, erkek egemenliğinin karşı saldırıları durumunda öz savunmasını örgütlemeliyiz. Devrimci kadın bölüklerinin birliğini böylelikle eylem içinde sağlamalı, ideolojik ve teorik ayrımların hareketlerinin duraksamasına neden olmasına izin vermemeliyiz.

Somut bir hareket planı içerisinde ilk hedefimiz süreklilik sağlamaktır. Bugüne kadar kadın hareketlerinin sorunları ICOR'un gündeminde oldukça düzensiz bir şekilde yer aldı. Kadın hareketinin sorunlarının süreğen bir şekilde tartışılmasını, kadın özgürlük mücadelesi konusunda rezolüyonlar yayınlanmasını ve ortak pratikler geliştirilmesini sağlamak için ICOR'un örgütsel bir mekanizmaya ihtiyacı var. Kadınların siyasi gündemlerinin düzenli olarak değerlendirilmesini, ICOR'un uluslararası kadın

platformlarında temsil edilmesini ve örgütler arasında kadın ağının oluşturulmasını sağlayabilen bir enternasyonal kadın bürosu, ICOR üyesi parti ve örgütlerin kadın özgürlük mücadelesine güncel politik müdahalesini örgütleyebilir. Ayrıca ICOR üye örgütlerinin kadın özgürlük mücadelesi konusunda ortaklaştığı ilkelerin formüle edilmesi de yine ICOR 1. Kadın Konferansının bir kazanımı olacaktır.

Dünya Kadın Konferansı'nda hem ICOR örgütleri arasında hem de ICOR dışından farklı kadın örgütleriyle pratik işbirliğini geliştirmek için güç seferber etmeliyiz. Dünya Kadın Konferansı son günüyle birlikte bitmemeli. Savaşa ve emperyalizme karşı enternasyonal bir kadın duruşu, dünya çapında koordine olan bir kadın hareketine doğru atılmış önemli bir adım olacaktır. 8 Mart ve 25 Kasım tarihsel kadın mücadele günlerinin dışında eylem günlerinde, kadınları ilgilendiren değişik konular etrafında bilgi alışverişinde bulunmalı, hızlı bir şekilde uluslararası dayanışma pratikleri örgütleme olanaklarımızı artırmalıyız. Uzun vadede enternasyonal işbirliğini sürdürmek ve derinleştirmek için teorik alışverişe de ihtiyaç duyulmaktadır. Uluslararası kadın hareketinin ve biz devrimcilerin önünde duran ve acilen yanıtlanması gereken sorular var. Bu nedenle, teorik ve politik konuların derinlemesine tartışılabileceği bu yayına benzer ortamlar sağlamayı hedeflemeliyiz.

Önümüzde uzun bir yol var ama buna değeceğini biliyoruz. Hepimize başarılar!

1. ICOR Kadın Konferansı öncesi tartışmada MLPD'nin tutumu

1. Kadınlar, emperyalizme karşı, uluslararası sosyalist devrim ve kadınların kurtuluşu için mücadelede **temel, vazgeçilmez itici güçlerdir**. Sadece birkaç güncel olay bunu göstermek için yeterlidir: ABD'de kürtaj hakkı için sokaklara dökülen on binlerden, Kişinev'de (Moldova) savaşın başından beri Ukraynalı kadınlarla birlikte Rus Büyükelçiliği önünde savaşa karşı gösteriler düzenleyen cesur kadınlara kadar. Küresel çapta birbiriyle ilişkilenen militan kadın hareketi "*enternasyonal devrim için stratejik bir öneme sahiptir, çünkü enternasyonal işçi hareketi ile geniş halk hareketleri arasında bir bağlantı görevi görebilir.*"¹ Şu anda, **emperyalist savaşa karşı** kadın kitlelerini birleştirmek ve savaşa karşı mücadeleyi devrimci dönüşümlere doğru yönlendirmek temel bir zorluk teşkil etmektedir.

2. MLPD'nin "Kadınların Kurtuluşu için Yeni Perspektifler" kitabı, **Lenin'den sonra komünist hareketin ekonomi politik değerlendirmelerinde büyük ölçüde bastırılmış olan Marx ve Engels'in çifte üretim (doppelten Produktionsbegriff) kavramıyla** başlamaktadır. Engels şöyle yazmıştır: "**Materyalist** tarih anlayışına göre, tarihte en sonunda belirleyici etken, gerçek **yaşamın üretimi ve yeniden**

üretimidir. *Ancak bu da yine çifte bir nitelik taşır. Bir yanda gıda, besin öğeleri, giysi, barınma ve bunlar için gerekli araçların üretimi; diğer yanda insanın kendisinin üretimi, türün yeniden üretimi.*"² Buna göre, toplumdaki belirleyici faktörler her zaman bir yanda **emeğin**, diğer yanda **ailenin** gelişim aşamalarıdır. Üretim ve yeniden üretimin her iki türü birbirinden ayrılamaz. Komünist harekette çifte üretim kavramının gözden düşmesi, kadınların burjuva devlet ve aile düzeninden kurtuluşu için verilen mücadelenin genellikle düşük itibar görmesine ya da kadınların üretime dahil edilmesine ve yasal eşitlik mücadelesine indirgenmesine yol açmıştır. Bu durum aynı zamanda işçi hareketinde aile ve geçim ilişkileri yerine tek taraflı olarak ücret ve emek ilişkileriyle ilgilenen ekonomist eğilimlere ve kadınların kurtuluşu için verilen mücadeleyi yanlış bir şekilde "tali çelişki" olarak küçümsemesine yol açmıştır.

3. Ücret ve maaşa bağımlı kadın kitlelerinin çifte sömürsüne karşı mücadele: Örneğin kadın grevi hareketindeki feministler şöyle diyor: Kadınların sömürülmesi ilk olarak kapitalist tarafından sömürülmelerinden, ikinci olarak da evde erkek tarafından

¹ RW 34, (Almanca baskı) s. 506

² "Kadınların Kurtuluşu için Yeni Perspektifler" (Almanca baskı), s. 15, Marks Engels Eserleri, cilt 21, s. 27-28

sömürülmelerinden oluşuyor. Marksizm ise şöyle tanımlıyor: Kadın kitlelerinin çifte sömürsü, **ilkin** kadın işçinin bir bütün olarak işçi sınıfının bir parçası olması dolayısıyla maruz kaldığı sömürden, **ikincisi** de emek gücünün erkek meslektaşlarına kıyasla daha düşük değerde değer görmesinden kaynaklanmaktadır. Kapitalist, kadının emek gücüne daha az değer verir; çünkü burjuva aile düzenine göre, çocuk yetiştirme ve ev/aile işlerinin temel sorumluluğunun kadında olmasından dolayı, kadının emek gücü erkeğinkiyle aynı kapsamda sömürülmeye müsait değildir. Bu nedenle, son kitabımız "Burjuva İdeolojisinin Krizi ve Oportünizm"de, Kürt hareketinden "Jineoloji" gibi pozisyonları da eleştirel-özeleştirel bir şekilde ele alıyoruz. Kitapta, Kürt kadın hareketinin kıymetli atılımları ve önemli rolü takdir edildikten sonra şöyle deniyor: "**PKK, devrimci kurtuluş mücadelesinde, proletaryanın (proleter kadınlar dahil) öncü rolü yerine, kadınların öncü rolünün propagandasını yapıyor... Bilimsel sosyalizm... toplumsal sorunun çözümünün, kadınların özgürleşmesiyle birlik içinde işçi sınıfının kapitalist sömürden kurtulması anlamına geldiğini öğretmiştir.**"³

4. "Kadınların özel bir şekilde ezilmesi, sömürü ve baskıya dayalı sınıflı toplumdaki her türlü tahakküm uygu-lamasının temel bir unsurudur."⁴ Kadınlara yönelik özel baskılar arasında şunlar yer

³ RW 37, s. 161

⁴ "Kadınların Kurtuluşu için Yeni Perspektifler" (Almanca baskı), s. 58

almaktadır: Kadınların kendi ev ve aile yönetiminde sisteme içkin sorumluluğu, ki bu aynı zamanda erkeklere ekonomik bağımlılık anlamına gelmektedir; cinselliğin kontrolü ve kadınlara yönelik şiddet; kadınların ve kız çocuklarının özgüvenini yok etme yöntemi olarak gelenekler, rol atamaları, dinler, ahlaki kavramlar, toplumsal cinsiyete dayalı çok yönlü ayrımcılık, cinsiyetçilik aracılığıyla işleyen bütün bir "burjuva ahlaki zincirleri" sistemi. Bu durum, toplumdaki tüm sınıf ve tabakalardan kadınları ve kız çocuklarını etkilemektedir. Bu gerçek, burjuva aile düzeninin dünya çapında giderek kötüleşen kriziyle birlikte, geniş bir bağımsız, mücadeleci kadın hareketinin ("dinden devrime") ortaya çıkışının da temelini oluşturmaktadır. Proleter kadın hareketi onun vazgeçilmez belkemiğidir. Kadın işçilerin çifte ezilmişliği, bir yandan bütün bir işçi sınıfı olarak ezilmişliklerinden, diğer yandan da kadın olarak ezilmişliklerinden kaynaklanmaktadır.

5. Geniş bir militan kadın hareketinin gelişmesinin önündeki temel engel, küçük burjuva düşünce sisteminin aşındırıcı etkisidir! Küçük burjuva düşünce tarzı, toplumu eleştiriyormuş gibi yapar; ve onun çok temel anti-komünist yönelimi, kapi-talizmin ve emperyalizmin korunmasına ve sürdürülmesine yöneliktir. Küçük burjuva feminizminin yanı sıra, "kültürel olarak inşa edilmiş kimlikler" - ya da kuir teori olarak da bilinen - kavramıyla postmodernizm de kadın hareketi üzerinde etkili olmuştur. Elbette, Marksist-

Leninistler, cinsel sömürü, şiddet ve pornografiye karşı insanların cinsellikle ilgili kendi kararlarını verme mücadelesini de içeren bir şekilde tüm sömürülen ve ezilenlerin yanındadır.

6. Sömürü ve baskıdan kurtuluş mücadelesinin tarihi, Paris Komünü'nden başlayarak kadınların kurtuluşu mücadelesiyle az çok bilinçli bir biçimde her zaman yakından bağlantılı olmuş; eski sosyalist ülkelerde, özellikle de sosyalist Sovyetler Birliği ve Mao Zedong'un Çini'nde eşitlik ve kadınların kurtuluşu mücadelesi için olağanüstü çabalar sarfedilmiştir. Özellikle Büyük Proleter Kültür Devrimi ile bağlantılı olarak, toplumdaki maddi temelin değiştirilmesi ile burjuva geleneklerinin ve düşünce biçimlerinin aşılması arasındaki diyalektik gerçekleşmiştir.

7. Tüm bunlardan, kadın çalışmasında **devrimci parti inşası** ile **parti dışı öz örgütlenmeler** ve hareketler arasındaki diyalektiğin **temel önemi**, kadınların kurtuluşu için mücadelede temel ilişki olarak ortaya çıkmaktadır. Bu stratejik bir öneme sahiptir. Sınıf mücadelesindeki gelişme, emperyalizme karşı mücadelede güçlü Marksist-Leninist partilerin ve geniş kitle örgütlerinin ve hareketlerinin inşasını gerektirir. Dünyanın devrimci partilerinde kadınlar henüz sınıf mücadelesindeki önemleriyle orantılı bir rol oynamamaktadır. Bunun için gerekli olan öz-dönüşüm, kadın-erkek tüm tarafları ve özellikle de gençlik çalışmalarını kapsamalıdır. Bu nedenle kadın çalışması, MLPD'nin

çalışmalarını bileşenidir:

programatik bir "MLPD, parti

*çalışmasında, görev ve işlev üstlenmeleri için kadınların hedefli bir şekilde teşvik edilmesini örgütler."*⁵ Tamamen bu doğrultuda, MLPD'de kuşak değişimi, Avrupa'daki devrimci bir partinin liderliğine ilk kez bir kadın işçinin, Gabi Fechtner'in getirilmesiyle gerçekleşmiştir.

⁵ MLPD parti programından, s. 64-65

**Gerçek sosyalizmde kadınların Enternasyonal sosyalist devrim
kurtuluşu için ileri! için ileri!**